

9. dec. 1842

FAKTA

Dato:

9. dec. 1842

Sidetal:

Dagbog A, side 99-101

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit

Liv, København 1967, s. 125-12;

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 135-

136

TRANSSKRIFTION

9 Decemb.

Hvad jeg i saa lang Tid har arbeidet paa, synes nu at lykkes mig: nemlig at komme saavidt til Ro, at jeg kan hengive mig til mit Arbeide og til Selvbetragtning uforstyrret af hundrede Bekjendtskaber, der dog have viist sig lidet frugtbringende og mangfoldige Ubetydeligheder, der dog have piint mig. Jeg har i den senere Tid levet ret lykkelig. Det inderlige Ønske, jeg saa længe har næret, at mine Tanker maatte af Trang henvende sig til min Gud og Skaber, haaber jeg at see opfyldt. Jeg har vel ikke gennemgaaet ret haarde Prøvelser, men jeg har dog lidt meget, meest ved egen Brøde. I saadanne sorgfulde Timer kunde jeg vel henvende Tanken til Gud, men glemte ham dog i Glæde og Adspredelse; men hvert Aar, ja, hver Dag beriger mig med Erfaringer, der vel tit ere bittre og i det hele taget hærder mig, saa jeg er ikke længer den godmodige, jeg tidligere var; jeg har en Villie, thi jeg har et Maal! Men blandt disse Erfaringer er ogsaa den gyldne: at kun hos Gud, ene hos ham er der Trøst at vente og Kraft til at holde sig opreist, naar Sorg og Synd tynger os. Saaledes blev det mig en kjær Trang hver Aften at gjennemtænke de simple indholdsrige Bønner i vort Fadervor, og sødt og roligt slumrer jeg da ind paa mit haarde Leie. Jeg kan vel endnu •100• tit være tungsindig og bedrøvet, endogsaa uden at jeg selv kan angive Grunden, eller rettere, jeg kan sjældent overlade mig til Munterheden, det er altid som jeg ikke turde tro den, og jeg har lagt mærke til, at ligesom jeg, hvergang jeg har udtalt en haard Dom over en Person, ved en eller anden Handling af denne nødes til at skamme mig og bekjende, jeg gjorde ham dog Uret, – saaledes træffer mig hyppig et en eller anden Sorg eller Modgang netop som jeg har hengivet mig til Glæden og i den glemte at Livet har Alvor. Det er underligt, men jeg troer, at der gives saadanne Mennesker, der ikke tør være glade, jeg troer at høre til dem; saalænge jeg kan huske har jeg havt Hang til en alvorligere Betragtning af Livet, uden dog at have Evne til at gaee dybere i denne Betragtning, det er blot en Lyst til at see Livet alvorligt, der er mig naturlig og inderlig kjær. Jeg har tit glædet mig, naar jeg hørte paa Carls¹ eller Sigvardts² Munterhed; men sjældent har jeg kunnet stemme i med. – Det var det jeg vilde sige: at jeg vel kan være tungsindig og alvorlig endnu, men der er dog kommet langt mere Ro og Fred i mit Indre. Jeg har, underligt nok, kunnet næsten fortvivle og hengive mig til mørke, sørgelige Billeder af min egen Fremtid, men det har jeg i længere Tid ikke kjendt. Haabet lever igjen i mit Hjerte. Jeg føler mig lykkeligere end Tusinder af mine Brødre. – – Jeg fortryder nu mangt Ord jeg her har skrevet, dreven af Lidenskab, tomt, men lad det staae, det vil kun være Udtryk for hvad der boer eller mangler i mig; jeg er altid tilbøielig nok til at smigre •101• mig selv. Skal Nogen see disse Optegnelser? tit skriver jeg som jeg ikke skrev for mig selv – ja! kom han, den kjære Lorenz!³ fra Dresden, hvor han nu er, jeg troer jeg viste ham

denne Bog. Ogsaa en anden Person havde jeg lyst at vise den! men denne Lyst er Forfængelighed, lad mig dog lære at gjemme nogle Tanker for mig selv, dog, [~~overstreget: er~~] jeg |er| ikke ubeskeden, naar jeg troer, at den, der kun bedømte mig efter denne Bog, satte mig for lavt, thi det Bedste, min Hjerne fødte og fostrede har jeg ikke kunnet skrive eller dog kun mat antyde, deels fordi det er nu eengang Skriftens Natur, og deels fordi jeg har ikke Pennen i min Magt.–

---

¹ Lundbyes ældste storebror, Christian "Carl" Lundbye (1812-1873).

² Lundbyes ældste lillebror, Sigvard U.R. Lundbye (1820-1864).

³ Malerkammeraten Lorenz Frølich (1820-1908).

Min di sterke Lidskabet, der indraar os af Læbhed, kunne
vække os til hin vedvarende, alvorlige Opmærksomhed,
der indføres til store værdige B. stræbelser.
af Helvæts.

9 Decemb.
Hvad jeg i saa lang Tid har arbejdet paa, synes mig at lykkes mig:
nemlig at komme saa vidt til Po, at jeg kan hengive mig til mit
Arbejde og til Selaktningens uforstyrret af hundrede Beskjæft
skaber, der dog have vist sig lidt frugtbringende og mangfold.
Dette Mødetilfælde, der dog have prikket mig. Jeg har i den
senere Tid levet ret lykkelig. Det indvirkende Ønske, jeg saa læn
ge har næret, at mine Tanker maatte af Trang henvende
sig til min Gud og Skæbne, marker jeg at see oplyst. Jeg har
vel ikke gjenneværet det heerde Prævelser, men jeg har dog
lidt meget, mest ved egen Brøde. I saadanne sorgfulde
Tidene kunde jeg vel henvende Tanken til Gud, men glemte ham
dog i Glæde og Udspredelse; men hvert Aar, ja, hver Dag
beriger mig med Erfaringer, der vel tit ere bittere og i det
hele taget kendes mig, saa jeg er ikke længer den godmodige,
D. tidlige var; jeg har en Villie, thi jeg har et Maal! Men
blandt disse Erfaringer er ogsaa den gylde: at Minn har
Gud, end has hem er der Trost at vente og Kraft til at holde
sig opreth, naar Sorg og Sjind trykkes os. Saaledes blev det
mig en kjær Trang hver Aften at gjenneventænke de simple
indholdsrige Bøger i mit Faderhus, og sødt og roligt
skinner jeg da ind paa mit heerde Læse. Jeg kan vel vel endnu

160
 det være tungsindig og kedseligt, endogsaa inden at jeg selv kan
 angaa Grunden, eller rettere, jeg kan sjældent overlade mig til
 Minnerheden, det er altid som jeg ikke kunde tro den, og jeg har
 lagt Mærke til, at ligesom jeg, Kuergang, jeg har indstalt en
 haard Dem aner en Person, ved en eller anden Blandning
 af denne maade til at skam me mig og bekjende, jeg gjorde ham
 dog Mød, - saaledes træffer mig hyppig et en eller anden
 Drog eller Madgang mødes, som jeg har hengiaet mig til
 Glæden og i den glæde at hilst har Alvor. Det er underligt,
 men jeg tror, at der gives saadanne Mennesker, der ikke
 tør være glæde, jeg tror at høre til dem; saalenge jeg kan ønske
 her jeg haat blang til en alvorsig Betragtning af Livet,
 inden dog at haad Evne til at gaae sig selv i denne Betragt-
 ning, det er blot en lyst til at see Livet alvorligt, der er
 mig naturlig og inderlig kjær. Jeg har det glædet mig, naar
 jeg hørte paa Carlo eller S. gwards Minnerhed; men sjæl-
 dent har jeg kinnnet stemme i med. - Det var det jeg vil-
 le sige: at jeg vil kan være tungsindig og alvorlig endda,
 men det er dog kommet langt mere og end i mit Troe.
 Jeg har underligt nok, kinnnet næsten fortælle og hengive
 mig til minke, sørgelige Billeder af min egen Fremtid,
 men det har jeg i længere Tid ikke kjendt. Pleaset lever
 igjen imit plejete. Jeg faler mig lyblizere end Tusinder af
 anime Brødre. - - - Jeg fortjender mig mange Ord
 jeg har har smædt, dreven af Lidenskab, thant, men det
 det staae, det vil kun være M. troig for hvad der her eller
 mangler i mig; jeg er altid takhøielig nok til at smigre

101
 mig selv. Skal Nogen see disse Optegnelser? Det skriver jeg som
 jeg ikke skriver for mig selv — ja! kom han, den kjære Lørens! fra
 Lundsby, hvor han var, jeg troer jeg viste ham denne Dag.
 Og saar en anden Person maadske jeg lyst at vise den! men
 Pennen lyst er Fjofteen gelighed, lad mig dog lære at gjemme
 nogle Tanker for mig selv, dog, at jeg ikke iheskedem, naar
 jeg troer, at den, der kun hedvante mig efter denne Dag, satte
 mig for laet, thi det Bedste, min Aljorne paa to og fæstede
 har jeg ikke kunnet skrive eller dog kun imat antyde, dels
 fordi det er min eengang Skriftens Natur, og dels fordi jeg
 har ikke Pennen i min Magt. —

13 Dec

Just om aftenen jeg, at det den 4 Dec er Lovise Neergaards Fødsels
 Dag. Strax saae jeg efter om jeg Sittet havde skrevet den Dag;
 jeg blev glad, da jeg saae den betegnet med nogle Ord, jeg havde
 fundet det Men ager vardt at skrives af. — Hendes Fader
 kommer herind og det vilde være en let Sag mig at komme
 med ham til bage til det kjære Vedby i Juleen — nei! og dog,
 blot han ikke, naar jeg traaffe ham, beder mig derud? Jeg gjen
 for den Tanke: at jeg skulde, ved at begaae et Skridt, der skjændt ikke
 overvilet, dog vilde bringe mit Sind i Mra og valde mig Sorg,
 bidrage til at forøge Moders Nummer. Alen lidt mere for fo-
 aetvins Skyld. Der er en Stemme, jeg ikke kan døve, som siger:
 hvad vilde hun og hendes Familie sige om mig, dersom de vid-
 ste, at jeg havde sluttet mig til Grundtoen, hvis Tilhængere ere saa
 afskyede kan jeg gjerne sige i enkelte Egne? — Jeg er nemlig med mig
 selv om hvilken Vagt jeg tør tillægge dette; dog vilde jeg take Lyd-
 sen for mig selv om jeg opoffrede mine kjæreste Anskuelser for en